

SPIS TREŚCI

Przedmowa do wydania drugiego	9
Rozdział I. Co to jest składnia?	13
1. Pojęcie składni w filozofii i językoznawstwie	13
2. Składnia a morfologia	14
3. Trzy stopnie segmentacji tekstu. Podstawowe zadanie składni	15
4. Jednostka drugiego stopnia — morfem czy słowo?	16
5. Związki linearne, strukturalne i semantyczne; drzewo zależności	18
6. Podrzędność dystrybucyjna: drzewo zależności a drzewo składników bezpośrednich	22
7. Podsumowanie	24
Ćwiczenia	25
Rozdział II. Co to jest zdanie?	26
1. Wieloznaczność terminu „zdanie”	26
1.1. Zdanie a wystąpienie zdania	26
1.2. Zdanie — jednostka unilateralna czy bilateralna	27
1.3. Zdanie, zdanie składowe, wypowiedzenie	28
1.4. Wypowiedzenie, równoważnik zdania, zawiadomienie	30
2. Trudności definicyjne	31
3. Przegląd kryteriów wyodrębniania zdań (wypowiedzeń)	31
3.1. Kryteria logiczne	32
3.2. Kryteria psychologiczne	33
3.3. Kryteria „reistyczne”	33
3.4. Kryteria formalnogramatyczne	34
3.5. Kryteria fonologiczne	35
3.6. Kryterium ortograficzne	35
3.7. Kryteria wieloaspektowe	36
4. Bliższa charakterystyka przedmiotu opisu	36
5. Definicje proponowane	37
6. Zakończenie	42
Ćwiczenia	42
Rozdział III. Analiza na składniki bezpośrednie	44
1. Wstęp	44
2. Analiza składnikowa odgórna, czyli analiza rozwijania	45
3. Analiza składnikowa oddolna, czyli analiza redukcji	49

4. Pojęcie równoważności dystrybucyjnej	51
5. Klasyfikacja dystrybucyjna konstrukcji składniowych	52
6. Problemy szczegółowe i dyskusyjne	55
6.1. Problem nadrzędnika zdania	55
6.2. Problemy segmentacyjne	56
6.3. Problemy interpunkcyjne	60
6.4. Struktura składnikowa konstrukcji współrzędnych	63
6.5. Enklawy egzocentryczności	68
6.6. Człony luźne w strukturze zdania	73
7. Podsumowanie	75
Ćwiczenia	75
Rozdział IV. Klasyfikacja gramatyczna leksemów polskich	77
1. Słowo, forma wyrazowa, leksem	78
2. Leksemy jako jednostki systemu słownikowego	79
2.1. Kategorie fleksyjne	79
2.2. Leksem a paradygmat	81
2.3. Problem neutralizacji	81
2.4. Paradygmaty defektywne	83
3. Założenia klasyfikacji leksemów	84
3.1. Zasady poprawnego podziału logicznego	84
3.2. Krytyka tradycyjnych systemów klasyfikacji leksemów	84
3.3. Kryteria klasyfikacji	86
3.4. Punkt wyjścia: klasyfikacje F. Fortunatowa i W. Porzezińskiego	87
4. Szczegółowe rozwiązania techniczne	88
4.1. Odstępstwa od segmentacji graficznej	88
4.2. Czasowniki niewłaściwe	90
4.3. Leksemy nietypowe	91
4.4. Rozgraniczenie zjawisk fleksyjnych i słotwórczych	92
4.5. Leksemy nieodmienne	93
5. Klasyfikacja	94
5.1. Wykres	94
5.2. Komentarze	95
Ćwiczenia	97
Rozdział V. Akomodacja syntaktyczna	99
1. Tradycyjny opis związków składniowych a empiria	99
2. Pojęcie akomodacji syntaktycznej, trzy typy akomodacji	102
3. Kategorie gramatyczne	104
4. Notacja	107
5. Repertuar kategorii modulujących	108
6. Uwagi końcowe	110
Ćwiczenia	111
Rozdział VI. Własności akomodacyjne czasowników	112
1. Przypadek	112
1.1. Przypadek syntetyczny	112
1.2. Tzw. przypadek analityczny: kategoria składniowa przyimkowości	114
1.3. Problem mianownika	116
2. Bezokolicznikowość	119
3. Aspekt	123
4. Imiesłowowość	124
5. Przysłówkowość	126
6. Typ frazy zdaniowej	130
7. Korelatywność	134

8. Zmienność wartości kategorii selektywnych w obrębie leksemu czasownikowego	136
8.1. Formy osobowe a formy nieosobowe	136
8.2. Formy osobowe o wartości drugiej osoby. Problem wołacza	137
8.3. Wymagania akomodacyjne a negacja	141
9. Uogólniona klasyfikacja akomodacyjna leksemów czasownikowych	145
9.1. Wymaganie akomodacyjne a jego realizacja. Dopelniać cząstkowy	145
9.2. Akomodacja wielokrotna a akomodacja alternatywna	146
9.3. Klasyfikacja akomodacyjna leksemów czasownikowych	147
Ćwiczenia	149
Rozdział VII. Kategorie selektywne rzeczownika i przymiotnika	151
1. Związki z formą przymiotnikową	151
1.1. Liczba	152
1.2. Przypadek	153
1.3. Rodzaj	154
2. Związki z formą czasownika właściwego	162
2.1. Liczba, rodzaj	162
2.2. Osoba	164
3. Inne kategorie selektywne rzeczownika	166
4. Kategorie selektywne przymiotnika	172
Ćwiczenia	175
Rozdział VIII. Własności składniowe form liczebnikowych	177
1. Kategorie fleksyjne liczebników	177
2. Problem tzw. liczebników zbiorowych	178
2.1. Łączliwość liczebników zbiorowych	178
2.2. Rozszerzenie klasyfikacji rodzajowej rzeczowników	179
2.3. Paradigmat liczebnikowy	180
3. Związki form liczebnikowych z formami rzeczownikowymi i czasownikowymi	181
4. Związki z formami rzeczownikowymi	182
4.1. Akomodacja rodzajowa i liczbowa	182
4.2. Akomodacja w zakresie przypadku	182
5. Związki z formą finitywną	185
5.1. Problem mianownika	185
5.2. Problem interpretacji wartości kategorii osoby słów typu <i>dwaj</i>	186
5.3. Interpretacja wartości liczby, rodzaju, osoby słów typu <i>pięć</i>	187
6. Podsumowanie	188
Ćwiczenia	189
Rozdział IX. Szczególne problemy opisu związków syntaktycznych	190
1. Własności akomodacyjne jednostek funkcyjnych	190
2. Akomodacja wewnątrzfrasowa i międzyfrasowa	198
3. Związki nieakomodacyjne	203
4. Przykłady analizy akomodacyjnej	206
Ćwiczenia	208
Rozdział X. Konotacja	209
1. Istota związku konotacyjnego. Dwa typy konotacji	209
2. Pojęcie frazy	213
3. Konotacja pusta, konotacja wielokrotna, konotacja alternatywna	216
4. Konotacja obligatoryjna a fakultatywna. Konotacja wzajemna	217
5. Konotacja – własność formy wyrazowej czy leksemu?	220
6. Własności konotacyjne form i leksemów czasownikowych	221
7. Własności konotacyjne form i leksemów rzeczownikowych	226
8. Własności konotacyjne form i leksemów przymiotnikowych	228

9. Własności konotacyjne form liczebnikowych	231
10. Własności konotacyjne innych klas gramatycznych	232
11. Zakończenie	234
Ćwiczenia	237
Rozdział XI. Klasyfikacja prostych grup syntaktycznych	238
1. Pojęcie grupy	238
2. Grupa a zdanie	240
3. Definicja formalna grupy	241
4. Prosta grupa syntaktyczna	244
5. Podstawy klasyfikacji	245
6. Grupy czasownikowe	247
6.1. Grupy z podrzędnikiem czasownikowym	247
6.2. Grupy z podrzędnikiem rzeczownikowym	248
6.3. Grupy z podrzędnikiem liczebnikowym	248
6.4. Grupy z podrzędnikiem przymiotnikowym	249
6.5. Grupy z podrzędnikiem przyimkowym	249
6.6. Grupy z podrzędnikiem partykuło-przysłówkowym	250
7. Grupy rzeczownikowe	250
7.1. Grupy z podrzędnikiem czasownikowym	250
7.2. Grupy z podrzędnikiem rzeczownikowym	251
7.3. Grupy z podrzędnikiem liczebnikowym	251
7.4. Grupy z podrzędnikiem przymiotnikowym	251
7.5. Grupy z podrzędnikiem przyimkowym	252
7.6. Grupy z podrzędnikiem partykuło-przysłówkowym	252
8. Grupy liczebnikowe	253
8.1. Grupy z podrzędnikiem czasownikowym	253
8.2. Grupy z podrzędnikiem rzeczownikowym	253
8.3. Grupy z podrzędnikiem liczebnikowym	253
8.4. Grupy z podrzędnikiem przymiotnikowym	253
8.5. Grupy z podrzędnikiem przyimkowym	253
8.6. Grupy z podrzędnikiem partykuło-przysłówkowym	254
9. Grupy przymiotnikowe	254
9.1. Grupy z podrzędnikiem czasownikowym	254
9.2. Grupy z podrzędnikiem rzeczownikowym	254
9.3. Grupy z podrzędnikiem liczebnikowym	255
9.4. Grupy z podrzędnikiem przymiotnikowym	255
9.5. Grupy z podrzędnikiem przyimkowym	255
9.6. Grupy z podrzędnikiem partykuło-przysłówkowym	256
10. Grupy partykuło-przysłówkowe	256
10.1. Grupy z podrzędnikiem czasownikowym	256
10.2. Grupy z podrzędnikiem rzeczownikowym	256
10.3. Grupy z podrzędnikiem liczebnikowym	256
10.4. Grupy z podrzędnikiem przymiotnikowym	256
10.5. Grupy z podrzędnikiem przyimkowym	257
10.6. Grupy z podrzędnikiem partykuło-przysłówkowym	257
11. Zakończenie	257
Ćwiczenia	258
Rozdział XII. Schematy zdaniowe	260
1. Pojęcie schematu zdaniowego	260
2. Podstawowe schematy zdań prostych	263
2.1. Schematy z frazą finitywną czasownikową (VwP)	264
2.2. Schematy z frazą finitywną quasi-czasownikową (VqP)	265
3. Uogólnienie pojęcia schematu zdania prostego	266

